خبر قرآنی

سرانه قرآن خواندن در کشور ۱۵ دقیقه در روز

بر اساس یک پیمایش که به‌تازگی به سفارش شورای توسعه فرهنگ قرآنی انجام شد، میزان قرآن خواندن مردم در کشور به طور میانگین ۱۵ دقیقه در روز است.

به گزارش مهر، جلسه دو و هجدهم مجمع مشورتی شورای توسعه فرهنگ قرآنی هفته گذشته با حضور اعضای این مجمع در دبیرخانه شورای توسعه فرهنگ قرآنی برگزار شد. در بخشی از این جلسه نتایج پیمایشی که با موضوع میزان انس مردم با قرآن کریم انجام شده بود، برای اعضای مجمع تشریح شد. در جلسه ۵۱ شورای توسعه فرهنگ قرآن مورخ ۱۳۹۹/۸/۶ نخستین نسخه شاخص‌های ملی توسعه فرهنگ قرآنی مورد بررسی قرار گرفت. در این زمینه پس از بررسی و مشورت با کارشناسان و صاحبنظران، شاخص‌ها و سؤالات اولیه برای سنجش طراحی شد و در اختیار پرسشگران حرفه‌ای (مؤسسه پژوهشگران خبره پارس به مسئولیت ابراهیم محسنی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران) قرار گرفت و سؤالات دوباره مورد بررسی و اصلاح قرار گرفت و پرسشنامه طرح به تأیید نهایی رسید.

اندازه نمونه برای سال نخست این پیمایش هزار و ۵۰۰ نفر در نظر گرفته شد. پیمایش‌های تلفنی نتوانند نمونه‌گیری مطلوبی از شهرها در مقایسه با پیمایش‌های میدانی دارند، در صورتی که عموماً از کیفیت مشابهی برخوردارند. برتری دیگر پیمایش‌های تلفنی این است که امکان اجرای تمام هزار و ۵۰۰ مصاحبه در حدود یک ماه وجود دارد و در نتیجه نمونه یک نمونه کاملاً مقطعی به حساب می‌آید، یعنی تنوع زمانی ندارد ولی تنوع مکانی دارد. به عنوان مثال اگر اجرای مصاحبه‌ها سه ماهه به طول بینجامد، ممکن است مصاحبه‌های بخش از شهرها در ماه رمضان و بخشی دیگر در ماه شوال انجام شود که منجر به برهم‌نهی اثرات ناشی از تغییر مکان روی اثرات ناشی از تغییر زمان می‌شود و امکان مقایسه مکانی داده‌ها را کاهش می‌دهد.

■ **گزیده نتایج پیمایش**

۹۲ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال کشور معتقدند تمام قرآن کلام خداست.

۲۶ درصد (حدود یک چهارم) جمعیت بالای ۱۵ سال کشور معتقدند تمام صفحات قرآن را می‌توانند راحت و روان بخوانند.

ریشه‌های دموگرافیک سواد روخوانی قرآنی، داشتن تحصیلات و دیندار بودن است؛ این دو متغیر با هم اندرکنش نیز دارند.

۵ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال کشور معتقدند تقریباً تمام معنی آیات قرآن را موقع تلاوت متوجه می‌شوند.

معتقدند تمام صفحات قرآن را می‌توانند راحت و روان بخوانند. ۱۵٫۶ دقیقه در روز است. این سرانه در شیعیان و اهل سنت و همین‌طور در بین اقوام مختلف تقریباً همین مقدار است و از این حیث تنوعی ندارد.

بیشترین انس با قرآن را زنان بالای ۵۵ سال با سرانه قرآن خواندن ۲۴۱ دقیقه در هفته معادل ۳۴ دقیقه در روز دارند. بیشترین میزان حفظ قرآن در گروه سنی زیر ۲۰ سال است؛ میانگین حفظ قرآن در کل جمعیت بالای ۱۵ سال، ۰٫۷۴ (جزء) است، در حالی که این مقدار برای زیر ۲۰ ساله‌ها ۱٫۴ تمام مردم کشور در منزل خود قرآن دارند؛ به بیان دقیق بخشی از مردم کشور که در منزل خود قرآن ندارند آن قدر کم هستند که از خطای پیمایش کمتر بوده و پیمایش فعلی نمی‌تواند با قطعیت وجود یا عدم وجود این گروه را تأیید کند.

موعظه
آیت الله مظاهری

❮ واجب را فدای مستحب نکن!

امام صادق(ع) در فضیلت نماز اول وقت می‌فرمایند: برتری اول وقت نسبت به آخر وقت، مانند برتری آخرت نسبت به دنیاست. همچنین حضرت فرمودند: «کسی که نماز‌های واجب را اول وقت به جا آورد و شرایط آن‌ها را به درستی مراعات کند، فرشتگان نماز فرمودند: قزار اذان بگوا عرض کردم: منتظر بمانیم تا دوستانمان به ما ملحق شوند. حضرت فرمودند: خداوند تو را بیامرزد، هرگز نماز را بدون علت از اول وقت تأخیر میندان. بر تو باد که همواره نماز را اول وقت بخوانی! پس اذان گفتم و نماز خواندیم».

امری واجب را فدای امری مستحب می‌کنند و غافل از آنند که نماز همواره بر انسان واجب است و هیچ امر دیگری نمی‌تواند جایگزین آن شود. یکی از راویان حدیث به نام قزار نقل می‌کند: «روزی امام رضا(ع) به استقبال یکی از علویان، از شهر خارج شدند. هنگام نماز فرا رسید. آن حضرت به کنار صخره‌ای آمدند و خداوند تو را طاعت کند، همان‌طور که ما ضایع کردی!» تأکید بر اقامه نماز اول وقت به حدی است که تأخیر در اقامه آن، موجب لعن اهل بیت(ع) می‌شود. فردی خدمت امام زمان(عج) «ارواحنافداه» رسید؛ حضرت فرمودند: لعنت خدا بر کسی که هنگام مغرب همه ستاره‌ها پیدا شده باشد، اما او نماز مغرب و عشای خود را نخوانده باشد. سپس فرمودند: لعنت خدا بر آن کسی که صبحگاهان همه ستاره‌ها پنهان شوند، اما وی هنوز نماز صبح را نخوانده باشد؛ در برخی از جوامع اسلامی، عده‌ای از مردم ناآگاه، برخی از امور مستحبی و گاه بعضی سنت‌های معمولی جامعه را بر اقامه نماز اول وقت مقدم می‌دارند و به جای اینکه نماز را بر همه امور مقدم بدارند، سپس فرمودند: لعنت خدا بر کسی که هنگام مغرب